

FELNŐTTKÉPZÉSI SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY

1. a) A SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY MEGNEVEZÉSE

Háztartás gazdálkodási tanácsadó

b) SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGNEVEZÉSE

Háztartás gazdálkodási tanácsadó

Szakmai programkövetelmény azonosító száma:	SzPk-00151-16-02 6 02 4 /1
Szakmai programkövetelmény érvényessége	2016-11-24

2. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁKKAL

új, önálló tevékenység, munkaterületi feladat végezhető el

3. A SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY MODULRENDSZERŰ

igen

programkövetelmény modul azonosító száma	modul megnevezése
SzPk-00151-16-02 6 02 4 /1 /M-01	A háztartásgazdálkodás elméleti háttere
SzPk-00151-16-02 6 02 4 /1 /M-02	Háztartás gazdálkodási tanácsadás módszertana

4. AZ OKJ-BAN SZEREPLŐ AZON SZAKMACSOPORT, AMELYBE A PROGRAMKÖVETELMÉNY BESOROLHATÓ

2 - Szociális szolgáltatások

5. AZ EKKR-HEZ KAPCSOLÓDÓ MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER SZERINTI SZINTJÉNEK MEGHATÁROZÁSÁRA ÉS BESOROLÁSÁRA VONATKOZÓ MEGJELÖLÉSE

6 - szint

6. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG JELLEGÉTŐL FÜGGŐEN A KÉPZÉS MEGKEZDÉSÉHEZ SZÜKSÉGES BEMENETI FELTÉTELEK

Iskolai előképzettség

felsőfokú végzettség

Szakmai előképzettség

szakirányú felsőfokú végzettség(ek), és/pedig

Alapképzésben, a következő képzési területeken szerzett végzettség: társadalomtudomány, vagy bölcsészettudomány, vagy közgazdaság tudomány, vagy jog- és igazgatási tudomány, vagy pedagógusképzés.

Egészségügyi alkalmassági követelmények

nem szükséges

Előírt gyakorlati idő

szükséges, és pedig:

Legalább három év, szociális szolgáltatási és/vagy humán és/vagy oktatási/pedagógiai területen eltöltött szakmai gyakorlat.

Egyéb feltételek

nem szükséges

7. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL ELLÁTHATÓ LEGJELLEMZŐBB TEVÉKENYSÉG, VAGY MUNKATERÜLET RÖVID LEÍRÁSA

A háztartás gazdálkodási tanácsadó szakmai végzettséggel rendelkező szakember tevékenységének célja a hozzá forduló, tartós fizetési nehézséggel küzdő egyének, családok fejlesztése, hogy önálló, megalapozott és felelősségteljes döntéseket hozhassanak gazdálkodásukkal, adósságaikkal kapcsolatban. Olyan szakember, aki egyrészt operatív szakmai tudással rendelkezik, másrészt, mint professzionális segítő vesz részt a tartós fizetési nehézséggel küzdő egyének és családok gazdálkodási problémáinak megoldásában. Feladata a kritikus élethelyzetek menedzselésében való részvétel, a segítés, a háztartás gazdálkodásának racionalizációjában és a felelős önálló gazdálkodás kialakításában történő segítségnyújtás és tanácsadási tevékenység. Tevékenysége során a humán, a személyes megközelítés kerül előtérbe, különös tekintettel a hozzá fordulók fokozottan nehéz élethelyzetére, szorosan együtt kell, hogy működjön az önkormányzatokkal, a Pénzügyi Békéltető Testülettel és a Családsegítő Szolgálatokkal.

8. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL BETÖLTHETŐ MUNKAKÖR MEGNEVEZÉSE ÉS BESOROLÁSA

FEOR főcsoport megnevezése	FEOR száma	Foglalkozás megnevezése	A szakmai végzettséggel legjellemzőbben ellátható tevékenység, munkaterület
2. Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	2312	Szociális munkás és tanácsadó	Háztartás gazdálkodási tanácsadó

9. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGSZERZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÖSSZÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A képzés "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A képzés "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés összóraszám	110	220
Elméleti képzés idő aránya (%)	28	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	72	

A képzés "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

10. A TERVEZETT KÉPZÉS MUNKAERŐ-PIACI RELEVÁNCIÁJA

A tartós fizetési nehézséggel, törlesztési gondokkal küzdők aránya, csak a lakáscélú hiteleknel, az összes hitelek százalékában: 16,2 %. Forrás: Központi Statisztikai Hivatal. A fizetési problémák okai személyenként és családonként eltérőek, ezért a problémák kezelésénél egyedi mérlegelés szükséges, amely megoldásokra, tekintettel a fizetési nehézséggel küzdők magas számarányára, a pénzügyi, szociális, a civil- és a közszférában is egyaránt szükség van, hiszen ezek azok a területek, ahová a tartós fizetési nehézségekkel küzdő ügyfelek a problémáikkal fordulhatnak. A közszférában az önkormányzatok szociális osztályain, Családi Csődvédelmi Szolgálatnál, a szociális és civil szférában az intézményi és civil segítőknél (pl. Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Karitás, szociális intézmények) szükség van olyan szakemberekre, akik a képzést követően a fizetési nehézségekkel küzdők gazdálkodásának racionalizálásban segítenek. Pénzügyi területen a háztartás gazdálkodási tanácsadó képzésen végzett szakemberek munkájára többek között bankoknál, pénzügyi vállalkozásoknál, pénzintézeteknél van szükség, valamint a szakmai végzettséggel rendelkezők a Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Központ támogatásával vidéki nagyvárosokban működtetett pénzügyi fogyasztóvédelmi tanácsadó irodáknál tudnak elhelyezkedni.

11. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGSZERZÉSÉT IGAZOLÓ DOKUMENTUM KIADÁSÁNAK FELTÉTELEI

1. a képzés felnőttképzési szerződésben megjelölt óraszámának hetven százalékán való részvétel, és
2. a szakmai záró beszámoló sikeres teljesítése

3.1. PROGRAMKÖVETELMÉNY MODUL RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A programkövetelmény modul azonosító száma	SzPk-00151-16-02 6 02 4 /1 /M-01
A programkövetelmény modul megnevezése	A háztartásgazdálkodás elméleti háttere

3.1.1. A KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A modul "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A modul "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	40	80
Elméleti képzés idő aránya (%)	60	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	40	

A modul "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

3.1.2. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
Ismeri a magyar családok általános háztartási gazdálkodási adatait, gazdálkodási kultúráját, a vásárlási, költési szokásokat.	Képes elemezni a hozzá fordulónál a háztartási gazdálkodási szokásokat.	A munkája során használt adatokat bizalmasan kezeli.	Felelősséggel, szakmai vezetőjével egyeztetve képes az információk alapján következtetések levonására.
Ismeri a vásárlási, költési szokások alapján az egyes típusok háztartási gazdálkodási kultúrájának jellemzőit hazánkban, a háztartások hiteleknek való kitettség mértékét, háztartási gazdálkodási nehézségeik okait.	Képes feltárni a háztartási gazdálkodási nehézségek kiváltó forrásait.	Empátiával kezeli a hozzá fordulónál a háztartási gazdálkodási nehézségek feltárásának folyamatát.	Felelősséggel, szakmai vezetőjével egyeztetve végzi a háztartási gazdálkodási nehézségek kiváltó okainak feltárását.

Ismeri a tartós fizetési nehézséggel küzdő magánszemélyek, családok szociális jellemzőit, szocio - demográfiai és szocializációs szegmentálását, az eladósodás folyamatát.	Képes elemezni és feltárni a tartós fizetési nehézségekkel küzdők háttérét, az eladósodás folyamatának okait.	Szabálykövető, az eladósodás folyamatának feltárását rendszerezetten végzi, figyelve a hozzá forduló egyedi körülményeire.	Magára nézve kötelezőnek tekinti az adatvédelmi előírások betartását.
Ismeri a magánszemélyek háztartási gazdálkodásával kapcsolatos főbb jogszabályokat: 1993. évi III. törvény , 1997. évi XXXI. törvény, 1994. évi LIII. törvény, 2015. évi CV. törvény.	Képes értelmezni a munkája során előforduló, a magánszemélyek háztartási gazdálkodásával kapcsolatos főbb jogszabályokat: 1993. évi III. törvény , 1997. évi XXXI. törvény, 1994. évi LIII. törvény, 2015. évi CV. törvény.	Nyitott az új, munkájával kapcsolatos szabályozási ismeretek befogadására.	Munkája során önállóan értelmezi a szabályrendszereket, összefüggéseket.
Ismeri a bírósági és bíróságon kívüli eljárások módjait, szabályait, hogy a hozzá fordulót segíteni tudja háztartási gazdálkodása ésszerűsítésében.	Képes arra, hogy a hozzá fordulót segítse a bírósági és bíróságon kívüli eljárások módjaiban való kiigazodásban és javaslatot tegyen az egyénnek legmegfelelőbb, a gazdálkodását fejlesztő mód kiválasztására.	Figyelembe veszi a hozzá fordulók célját, erőforrásait, kulturális háttérét.	A gazdálkodási folyamatok racionalizálásra tett javaslatokat önállóan végzi, az eredményesség érdekében konzultál a területen dolgozó többi szakemberrel.
Ismeri a háztartási gazdálkodás racionalizálásában lehetőséget nyújtó adósságrendezési törvény melletti helyettesítő alternatívákat: új megállapodások, szociális és civil támogatások.	Képes összehangolni a szociális tv. és a helyi rendeletekben biztosított támogatások igénylését, igénybevételét, össze tudja hangolni a jogosultakkal létrehozandó megállapodásokkal.	Folyamatosan figyeli a hozzá fordulók számára legjobb lehetőségeket, a kapcsolódó törvényi és rendeleti támogatási formák változásait.	Önállóan, a területileg illetékes szociális alapellátási szolgáltatóval együttműködve végzi munkáját.

3.2. PROGRAMKÖVETELMÉNY MODUL RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A programkövetelmény modul azonosító száma	SzPk-00151-16-02 6 02 4 /1 /M-02
A programkövetelmény modul megnevezése	Háztartás gazdálkodási tanácsadás módszertana

3.2.1. A KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A modul "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A modul "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	70	140
Elméleti képzés idő aránya (%)	10	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	90	

A modul "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

3.2.2. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
Ismeri a hozzá fordulónál az anyagi és pszichés szükségletek hierarchiáját, a tartós fizetési nehézségekkel járó stressz faktorokat.	Képes a hozzá forduló egyéni igényeit figyelembe vevő életviteli, háztartási gazdálkodási stratégiák megalkotására annak érdekében, hogy ügyfelei kikerüljenek a tartós fizetési nehézségekből.	Empátiával és érzékenységgel figyelembe veszi a szociális értékeket munkája során.	Másokkal együttműködve, felelősséggel és egyben önállóan végzi munkáját, felelősen bánik a hozzá fordulók ügyével.
Ismeri a háztartás-gazdálkodási tanácsadás során előforduló helyzeteket, a lehetséges konfliktusokat, kezelésüket és megelőzésüket.	Képes arra, hogy a hozzá forduló személyiségét, esetleges nehéz élethelyzetét figyelembe véve kezelje a háztartási gazdálkodási tanácsadás során előforduló konfliktusokat, vagy megelőzze azokat.	Elfogadja a tartós fizetési nehézségekből adódó stressz által kiváltott, de különböző élethelyzetek egyenrangúságát.	

Ismeri a háztartás-gazdálkodási tanácsadás során alkalmazható módszerek szabályait, a tanácsadási, segítési folyamat felépítésének lépéseit.	Képes a hozzá forduló pozitív motiválására, a folyamat során aktív szerepének megerősítésére, az egyén és a család háztartási gazdálkodási problémáinak megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására.	Elfogadja a háztartás-gazdálkodási tanácsadó-ügyfél viszonyt.	Önálló, a tartós fizetési nehézséggel küzdők problémájának megoldását célzó döntéseket hoz munkavégzése során.
Ismeri a tartós fizetési nehézségekkel küzdő egyéneknél és családoknál a gazdálkodási folyamatokat, a fizetési nehézségből adódó követeléskezelés folyamatait.	Képes feltárni a tartós fizetési nehézségekből adódó követeléskezelési folyamatokat, képes a hozzá fordulónak a megfelelő megoldási mód kiválasztására.		Önállóan és felelősséggel dönt a lehetséges megoldások, az ügyfél felé teendő fizetési nehézségeket megoldó javaslatok kiválasztásában.
Ismeri a tartós fizetési nehézségekkel küzdők jellemzőinek megfelelő háztartási gazdálkodási terv elkészítésének szabályait.	Képes a hozzá fordulót segíteni a számára optimális egyedi háztartási gazdálkodási terv elkészítésére, hogy kikerülhessen a fizetési nehézségekből, valamint képes az elérhető civil és intézményi támogatások kiválasztására.	Tapintattal kezeli a hozzá fordulók igényeit.	
Ismeri a tartós fizetési nehézségekkel küzdőknél a háztartási gazdálkodás 12-24 hónapos tervének és modellezésének célját, lépéseit.	Képes a hozzá fordulónak elkészíteni egy lehetséges, 12-24 hónapos háztartási gazdálkodási tervezetet, képes az elsődleges megoldási irányok meghatározására, hogy segítsen a hozzá fordulónak megoldani fizetési nehézségeit.	Precíz, pontos munkavégzés a 12-24 hónapos háztartási gazdálkodási terv elemeinek megtervezésekor.	Önállóan, felelősséget vállalva készíti el a háztartási gazdálkodási 12-24 hónapos tervet.
Ismeri a magánszemélyek gazdálkodásának elemeit: folyószámlák, megtakarítások, hitelek és ezek szerepét a tartós fizetési nehézségek kialakulásában.	Képes a hozzá forduló helyzetét átlátni, meghatározni a hibákból fakadó gazdálkodási nehézségből való kilábalás lépéseit és ennek az ügyfél számára segítő jellegű, érthető átadására.		

Ismeri a tartós fizetési nehézséggel küzdőknél a problémák felvetésének típusait: 1. rövid tanácsadaskérés 2. objektív helyes megoldás megerősítésének kérése 3. potenciálisan objektív megoldás keresése 4. teljes tanácsadás kérése.	Képes dönteni, hogy a hozzá forduló a tanácskérés, a problémák felvetésének melyik stádiumában van és ennek megfelelően választja ki a háztartási gazdálkodási tanácsadási modellt.	Tiszteletben tartja az emberi méltóságot. Elfogadja és magáénak vallja a diszkrimináció mentesség elvének betartását.	A háztartási gazdálkodási problémák azonosítása, felmérés, információ nyújtás során, kompetencia határain belül önállóan, felelősséggel végzi munkáját.
Ismeri a háztartási gazdálkodási tanácsadási stratégiákat: döntési folyamat modell, probléma megoldási modell, tapasztalati modell.	Képes dönteni, hogy a hozzá forduló egyedi esetére melyik tanácsadási modell illik és képes alkalmazni az adott stratégiát úgy, hogy a hozzá forduló a célját elérje.	Törekszik arra, hogy segítő befogadó személyiséggel segítse a hozzá fordulókat abban, hogy kikerüljenek a fizetési nehézségek okozta problémákból.	Önállóan és felelősséggel dönt az adott helyzetnek megfelelő háztartás gazdálkodási tanácsadási stratégia megválasztásában.
Ismeri a munkájához kapcsolódó partnerekkel való kapcsolat fenntartásának módját.	Képes a partnerek – szabályozói környezet, működési modell, döntési modellek által leírt - sajátos szerepének értelmezésére, képes a hozzá fordulókat és a partnerek felé konstruktív, előremutató visszacsatolás adására.	Nyitott attitűddel elősegíti a partnerkapcsolatok kialakulását.	Egyenrangú partner a szakmai kooperációban. Képviseli és továbbfejleszti azokat a szakmai kapcsolatokat, amelyek hozzájárulnak ügyfelei adósságrendezési problémáinak megoldásához.
Ismeri a szociális intézményrendszer válaszait a tartós fizetési nehézséggel küzdők problémáinak megoldására.	Képes a hozzá fordulónál az egyedi eset megismerése után a megfelelő szociális partnerek bevonására.	Kooperatív attitűd az egyedi esetnek megfelelő szociális partner bevonásában.	Egyenrangú partner a szakmai kooperációban. Önállóan, a szociális partnerekkel együttműködve végzi munkáját.